

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПІДПРИЄМНИЦТВА

підготовки бакалавра
галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 075 Маркетинг
освітньо-професійної програми Маркетинг

Силабус освітнього компонента підготовки бакалавра галузі 07 Управління та адміністрування, спеціальності 075 Маркетинг, освітньо-професійної програми Маркетинг

Розробник: Павлов К. В., д.е.н., професор кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Гарант освітньо-професійної програми

Маркетинг

Людмила ШОСТАК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

протокол №5 від 09.01.2023 р

Завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2022 / 2023
		Семестр 4
		Лекції 34 год.
		Практичні 34 год.
		Самостійна робота 44 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання:		Українська

II. Інформація про викладача

Павлов Костянтин Володимирович - доктор економічних наук, професор кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Контактна інформація – 097-283-08-08, pavlov.kostiantyn@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1.Анотація освітнього компонента. Для багатьох громадян України підприємництво стає основним видом трудової діяльності. Особливо відчуває потяг до ведення власного бізнесу молоде покоління. Молодим людям може здаватися, що стати успішним підприємцем без знань і спеціальної підготовки не складно. Проте основні знання та навички потрібні як тим, хто має власний бізнес, так і тим, хто наймається на роботу, хто продає товар, і хто його купує.

2.Мета і завдання. Метою освітнього компонента є обґрунтування основних кроків майбутнього підприємця від генерування ідеї бізнесу до його започаткування та ведення. Завданнями є ознайомлення з теоретичними засадами підприємницької діяльності, законами, які здійснюють його регулювання та Організаційно-правовими форми підприємств набуття навиків необхідних для започаткування підприємницької діяльності. .

3.Результати навчання (Компетентності)

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
 ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
 ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
 ЗК16. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення професійних задач.
 ЗК17. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість

Фахові компетентності (спеціальні)

ФК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

ФК15. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

Програмні результати навчання

ПРН2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.

ПРН4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, Програмні результати навчання, визначені ЗВО обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію

ПРН12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН19. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПРН20. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підприємництва						
Тема 1. Теорія підприємницької діяльності	11	4	2	5	-	О Р, П / 8 балів
Тема 2. Теоретичні основи діяльності підприємства	12	4	2	5	1	Т Р, П / 8 балів
Тема 3. Закони які здійснюють регулювання підприємницької діяльності	13	4	2	6	1	О, ДС / 8 балів
Тема 4. Організаційно-правові форми підприємств	13	4	4	6	1	Т, / 8 балів
Разом за модулем 1	52	16	10	22	3	max 32 бали
Змістовий модуль 2. Сфери функціонування підприємництва						
Тема 5. Маркетингова діяльність підприємства	10	2	4	3	1	О, ДС / 8 балів
Тема 6. Сфера функціонування підприємств	13	4	4	4	1	Т, Р, П / 8 балів
Тема 7. Управлінська структура підприємства	10	2	4	3	1	Т, РМГ / 8 балів
Тема 8. Оплата праці, колектив підприємства та мотивація	13	4	4	4	1	О, РК Р, П / 8 балів

Тема 9. Капітал. Нематеріальні ресурси підприємства	10	2	4	4	-	О, РМГ / 8 бали
Тема 10. Інвестиційний механізм, та бізнес-планування	13	4	4	4	1	О Т, РК / 8 балів
Разом за модулем 2	68	18	24	22	5	мак 48 балів
Види підсумкових робіт						Бал
Контрольна робота						мак 20 балів
Всього годин / Балів	120	34	34	44	8	мак 100 балів

Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести, РК – розв’язування кейсів, ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача вищої освіти, РМГ – робота в малих групах, КР – контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О – опитування*

4. Завдання для самостійного опрацювання

У процесі виконання самостійної роботи здобувач вищої освіти, використовуючи знання теоретичного матеріалу та набуті прикладні навички за фахом, має продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи і вміння творчо мислити та вирішувати актуальні науково-прикладні завдання.

Для виконання роботи здобувач вищої освіти обирає та опрацьовує теоретичне питання.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Інновації на підприємстві
2. Конкуренція та конкурентоспроможність підприємства.
3. Основні фонди підприємства.
4. Ефективний механізм функціонування підприємства.
5. Реструктуризація підприємства.
6. Державні, приватні підприємства.
7. Нормативно-правова база підприємства.
8. Форми фінансової звітності підприємства.
9. Дохід підприємства.
10. Патентування та ліцензування підприємницької діяльності.
11. Вплив мікро та макросередовища на функціонування підприємства.
12. Стратегія конкурентоспроможності підприємства.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача вищої освіти Оцінювання відбувається згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 29.06.2022 р.

Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Здобувачі вищої освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. Про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Політика щодо академічної доброчесності Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бали). Обов'язковою є присутність здобувача вищої освіти на модульному та підсумковому контролі. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. Системно і регулярно переглядати лекційний матеріал, працювати з навчальною та науковою літературою. Здавати самостійні роботи та завдання у визначені терміни. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем у друкованому або електронному вигляді виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувач вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти.

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого закладу вищої освіти; під час поновлення здобувача освіти на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти; під час навчання здобувача освіти у двох і більше закладах освіти або ОПП.

Під час вивчення освітнього компонента передбачена можливість визнання отриманої здобувачем неформальної освіти як оцінку з окремих тем згідно Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29.06.2022 р.

Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал освітньої компоненти, навчання на таких платформах як: Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) в обсязі, що загалом не перевищує 10 % від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 6 кредитів. Для ОК «Теорія і практика підприємництва» це 0,4 кредити, тобто 12 годин.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом освітнього компонента: 5 балів до заліку за сертифікати курсу «на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus (https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+MARKETING101+2015_T2) та інші.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, визнаються шляхом валідації та відбувається в семестрі, що передуює семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік, який передбачає оцінювання засвоєного здобувачами навчального матеріалу з освітнього компонента, на підставі результатів поточного контролю.

Залік виставляється за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом освітнього компонента. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку записується у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Залік під час ліквідацій академічної заборгованості викладач виставляє за результатами виконання завдань в письмовій формі (максимум 100 балів, з них 20 балів за кожне з двох теоретичних питань та 20 балів за розв'язання кожного з трьох практичних завдань

Перелік теоретичних питань на залік

1. Мета, область застосування та переваги системи стандарт-костінг.
2. Нормативні та бюджетні витрати.
3. Нормативні прямі матеріальні витрати.
4. Нормативні прямі трудові витрати.
5. Нормативні загальновиробничі витрати.
6. Оцінка методів управлінського обліку для вирішення завдань контролінгу.
7. Особливості та порядок організації обліку витрат і результатів у системі директ-костінг.
8. Оцінка методів управлінського обліку для вирішення завдань контролінгу.
9. Планування, його цілі, види, ієрархія планів на підприємстві.
10. Система бюджетів на підприємстві, їх зміст та взаємозв'язок.
11. Економічний аналіз як база прийняття управлінських рішень.
12. Плани і нормативи як вихідна база аналітичної роботи в системі контролінгу.
13. Показники і моделі оперативного аналізу в системі контролінгу.
14. Аналіз відхилень - основний інструмент оцінки діяльності центрів відповідальності.
15. Аналіз залежностей кінцевих результатів діяльності підприємства від встановлених відхилень.
16. Методи оперативного контролінгу.
17. Методика проведення аналізу беззбитковості.
18. Аналіз обсягу замовлень.
19. Функціонально-вартісний аналіз.
20. Оцінка ризиків та розробка рекомендацій з управління ризиків.
21. Контролінг інвестиційних проектів, його мета, завдання та функції.
22. Критерії оцінки інвестиційних проектів у контролінгу.
23. Процес створення системи контролінгу інвестицій та його етапи.
24. Процес реалізації контролінгу інвестиційних проектів.
25. Організаційно-методичні основи формування та функціонування системи контролінгу на підприємстві.
26. Формування цільових функцій та елементів системи контролінгу.
27. Інформаційні потоки на підприємстві.
28. Контролінг у системі прийняття управлінських рішень.
29. Характеристика підходів до прийняття управлінських рішень

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання:	
Бали	Зміст
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
1-59	Незараховано

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Ємець О. І. Основи підприємництва: навчальний посібник. Івано-Франківськ : Лілея–НВ, 2012. 147 с
2. Основи підприємництва: підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
3. Підприємництво [Текст] : підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко [та ін.]. Харків : УкрДУЗТ, 2018. Ч. 1. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. 241 с
4. Гой І. В., Смелянська Т. Підприємництво : навч. посіб., Київ: Центр учбової літератури, 2013. -367 с.

Додаткова

1. Стрішенець О. М., Ліщук В. І., Єлісєєва Л. В. Економічна теорія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Луцьк : СЛУ імені Лесі Українки, 2013. – 240 с. (Гриф МОН України, лист №1/11-773 від 29.01.2013 р.)
2. Стрішенець О.М. Аналітичні підходи до управління прибутком на підприємстві. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки : журнал*. Любов Григорівна Ліпич, Мирослава Богданівна Кулинич. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – № 2 (14). – С. 18-26.
3. Стрішенець О.М. Аналітичний огляд фінансової стійкості підприємства. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки : журнал*. уклад. Любов Григорівна Ліпич, Мирослава Богданівна Кулинич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. № 3(15). С. 58-66.
4. Стрішенець М.М., Павлова О.М., Павлов К.В. Економічні погляди та економічна політика гетьмана І. С. Мазепи. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки: журнал*. Луцьк. 2021. №2(26). С. 6-15.
5. Довідник кваліфікаційних характеристик працівників. URL: <https://www.kadrovik01.com.ua/article/3641-dovdnik-kvalifikatsynih-harakteristik-profesyratsvnikv-perelk-vipuskv> (дата звернення: 24.04.2020).

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
3. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP). URL: <https://saiup.org.ua/>.
4. Переклад Європейської хартії дослідників та Кодексу працевлаштування наукових працівників/ URL: <http://h2020.com.ua/wp-content/uploads/2015/11/Book.pdf>

5. The European Code of Conduct for Research Integrity. URL:
https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/hi/h2020-ethics_code-of-conduct_en.pdf
6. Офіційний сайт журналу «Підприємництво, господарство і право» URL:
<https://pgpjournal.com.ua/>